

Lek. dent. Kacper Łaganowski – „Ocena potrzeb leczniczych pacjentów na przykładzie uniwersyteckiego ośrodka specjalistycznego w Poznaniu w latach 2017-2023”

Streszczenie

Przedmiotem niniejszej rozprawy doktorskiej była retrospektywna analiza potrzeb terapeutycznych pacjentów stomatologicznych na przykładzie uniwersyteckiego ośrodka specjalistycznego w Poznaniu w latach 2017–2023. Celem badań zawartych w opracowaniu było określenie wpływu czynników osobniczych (takich jak wiek, płeć, rodzaj zęba) oraz uwarunkowań globalnych (pandemia COVID-19, wojna w Ukrainie) na spektrum udzielanych świadczeń stomatologicznych w zakresie procedur zachowawczych, endodontycznych i chirurgicznych.

W badaniu wykorzystano dane pochodzące z bazy Uniwersyteckiego Centrum Stomatologii i Medycyny Specjalistycznej w Poznaniu, obejmujące ponad 180–340 tysięcy rekordów medycznych (w zależności od zakresu analiz), z siedmioletniego okresu obserwacji. Do analizy zastosowano szereg narzędzi statystycznych.

Otrzymane wyniki wykazały, że pandemia COVID-19 miała istotny wpływ na ograniczenie dostępu do opieki stomatologicznej, szczególnie w zakresie świadczeń rutynowych i profilaktycznych. Jednocześnie zaobserwowano wzrost częstości wykonywania procedur chirurgicznych. W okresie popandemicznym nastąpił powolny powrót do wcześniejszego poziomu udzielanych świadczeń, jednak ze zmianą preferencji pacjentów na korzyść zabiegów refundowanych oraz utrzymującym się zwiększonym udziałem procedur chirurgicznych w porównaniu do okresu sprzed pandemii.

Analiza socjodemograficzna ujawniła istotne różnice w zachowaniach zdrowotnych pomiędzy kobietami a mężczyznami. Kobiety częściej korzystały z leczenia zachowawczego i profilaktycznego, natomiast mężczyźni dominowali w grupie pacjentów wymagających interwencji chirurgicznych i endodontycznych, zwykle związanych z dolegliwościami bólowymi. Starsi pacjenci znacznie częściej poddawali się ekstrakcjom zębów, co może wynikać z kumulacji zaniedbań zdrowotnych oraz ograniczonego dostępu do leczenia we wcześniejszych etapach życia.

Wnioski płynące z niniejszej pracy podkreślają konieczność podjęcia systemowych działań na rzecz poprawy dostępności świadczeń stomatologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem populacji o niższym statusie społeczno-ekonomicznym, osób starszych oraz mężczyzn. Zgromadzone dane mogą stanowić podstawę do aktualizacji strategii zdrowia publicznego w obszarze opieki stomatologicznej oraz opracowania efektywnych modeli reagowania systemu ochrony zdrowia w sytuacjach kryzysowych.

Łaganowski